

Metròpolis:

NOUADHIBOU

Nouadhibou

“Le désert, autour, est si absolu que, malgré ses faibles ressources militaires, Port-Étienne est presque invincible”.

Antoine de Saint Exupéry

FOTO: E. RIUS

EL CARRER PRINCIPAL DE NOUADHIBOU

Mercè Rius

Arquitecta tècnica
mercerius@apabcn.com

■ ■ La capital econòmica de Mauritània és una ciutat consagrada al mar per la seva situació geogràfica a l'estreta península de Ras Nouadhibou. Fundada pels francesos a principis del segle XX amb el nom de Port-Étienne, fou on els primers avions de la companyia francesa Aeropostal repostaven en el llarg viatge transoceànic. La seva activitat es concentra en la pesca i el transport amb vaixells del mineral de ferro. Nouadhibou limita amb el Marroc (abans Sàhara occidental), amb el mar i amb el desert.

Mauritània

Faré una pinzellada sobre el país, per entendre una mica millor la ciutat. Més de dues terceres parts de Mauritània formen part del desert del Sàhara, l'altre part, el sud, és del Sahel, que fa frontera amb Mali i Senegal.

Mauritània fou poblada inicialment per berbers, excepte la vall del riu Senegal, al sud, on s'instal·là població negra. Amb l'arribada del dromedari (el segle II) i la plantació de palmeres de dàtils al voltant de

DONES TREBALLANT I CONVERSANT DESPRÉS DE PRENDRE EL TE

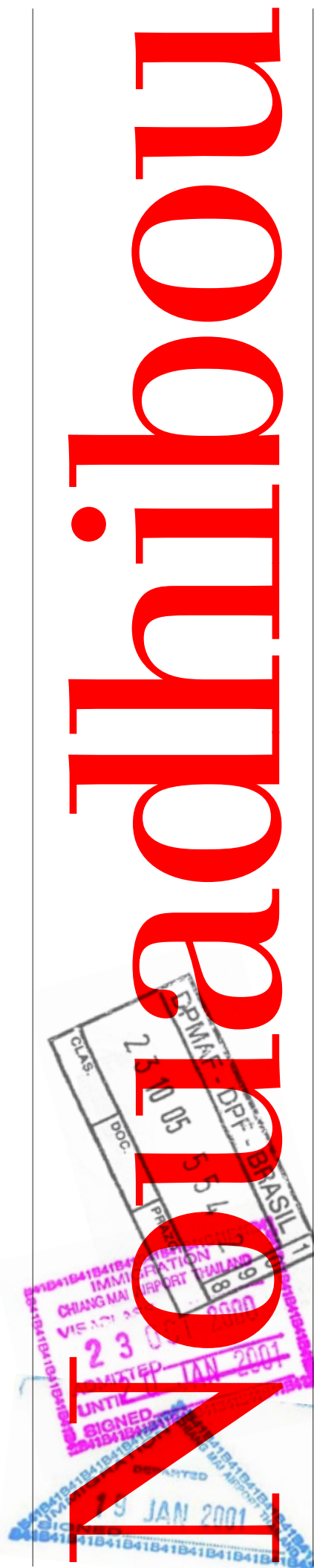
les fonts s'estableixen oasis que permetran que els habitants d'aquestes terres àrides s'adaptin al clima i a la vida nòmada.

Cap a finals del segle XX el comerç transsaharià serà una activitat importantíssima: els teixits, les joies i els perfums del vell continent i l'or dels imperis negro-africans. Les caravanes de dromedaris portaven cereals i els productes manufacturats del nord, els quals eren canviats per minerals preciosos com l'or i també per esclaus. Mauritània serà

un esglaó en l'intercanvi de mercaderies entre els països d'un costat i l'altre del Sàhara.

El país segueix un procés d'arabització que s'inicia al segle XI, però no serà fins el segle XIX que l'islam s'imposarà com a religió d'estat. Els primers europeus a arribar-hi foren els portuguesos a mitjan segle XV, tot i que seran els francesos qui dominaran el territori des del segle XIX fins la seva independència, el 1961.

Mauritània és un país poc poblat, sobretot si es compara amb els seus

ELS DROMEDARIS ENCARA SÓN UN MITJÀ DE TRANSPORT

EL TREN DEL FERRO QUE RECORRE 700 KM PER ARRIBAR AL PORT DE NOUADHIBOU

EL PORT DE PESCADORS

PENYA-SEGAT DEL CAP BLANC

veïns del Marroc, Algèria, Mali o Senegal; té uns 2 milions d'habitants per més d'un milió de quilòmetres quadrats de superfície, que denota una superfície desèrtica. Bona part de la població es concentra a les dues grans ciutats: Nouakchott, la capital administrativa i Nouadhibou, la capital econòmica.

“Situé à la lisière des terroires insoumis, Port-Étienne n'es pas une ville”.

Antoine de Saint Exupéry

Nouadibhou

Nouadibhou és al costat dels espectaculars penya-segats del cap Blanc, d'una gran bellesa, i de la costa de les foques que protegeix la gran badia de Lévrier, port natural on s'ha desenvolupat el seu gran port comercial, el mineral i el de pescadors. Desgraciadament també és el refugi d'un cementiri de vaixells que s'abandonen sense cap mena de preocupació pels desastres mediambientals que això pot comportar.

Durant segles, va ser el comerç transsaharià l'activitat econòmica més important del país; actualment són la pesca i l'extracció de minerals, sobretot el ferro, els recursos més importants del país. Nouadhibou

disposa del port de pesca i del port d'on surten els vaixells carregats del mineral negre.

De la costa de Nouadibhou surten moltes de les pasteres que arriben plenes de subsaharians a les costes espanyoles. En aquesta costa es troba el banc de pesca més important del món, per això les flotes soviètiques, japoneses i coreanes s'hi varen instal·lar. El port de Nouadhibou és un ventall de colors de pell i races.

Curiosament, el peix no és un menjar apreciat pels mauritans. Les persones del desert mengen carn de camell i cabra, costum que han mantingut a la ciutat, tot i la riquesa i varietat de peixos que tenen. La pesca per al consum és a mans dels negro-africans que dominen la navegació amb els caiucos. Només els pescadors imraguens del Banc d'Arguin, situat al sud de la ciutat, que ocupa una línia de costa de 180 km, amb una superfície total de 12.000 km² consumeixen peix. Avui en dia encara pesquen amb tècniques ancestrals. És impressionant que una zona quasi desèrtica pugui acollir els milions d'ocells migratoris que deixen Europa a l'hivern per anar a climes més càlids.

Foques monges

A la costa oest es troba una de les colònies més grans del món de foques monges, anomenades així

pel color marró del pelatge i perquè la nuca recorda la caputxa dels monjos. Aquestes aigües amb abundants peixos, platges i coves, formen un entorn idoni per viure i reproduir-se. El 1989 la Unesco va declarar la zona Patrimoni Natural Mundial.

Amb la sequera dels anys 70 i 80 la població, que era essencialment nòmada i vivia de la ramaderia, es fa sedentària al voltant de Nouadhibou. L'any 1960, quan s'hi va declarar la independència, la primera reunió del nou govern es va fer en una tenda. La manca d'infraestructures ha creat uns nuclis on malviuen els novinguts que han substituït les khaimes del desert per barraques on s'acumula molta població amb unes condicions higièniques i sanitàries deplorables.

La gent més benestant de Nouadibhou, el mes d'agost, deixa la ciutat per anar als oasis, a la festa anomenada *guetna*, on es retroben famílies que s'havien dispersat en busca de millors condicions de vida, que no sempre s'han acomplert. Alguns també hi van des d'Europa. Jo anava de camí cap a Chinguetti, un oasi de l'interior del país, quan vaig tenir la sort que una família em convidés a compartir amb ells la festa. L'hospitalitat del desert, un cop més, em va recompensar i vaig conèixer molt de prop costums d'altres pobles; en les llargues converses bevent el te o prenent la

fresca del vespre, es parlava sovint de Nouadibhou. En la cerimònia del te es perpetuen les tradicions immemorables de l'hospitalitat sahariana. Els mauritans en beuen a tota hora i, fins i tot, paren l'activitat que sigui per fer-ho. El ritual dels tres tes a la menta convida a perdre la noció del temps i a assaborir-ne els diferents sabors: el primer ha de ser amarg com la vida, el segon dolç com l'amor i el tercer suau com la mort. Les qualitats d'aquesta beguda, importada de la Xina a finals del segle XIX i que s'ha imposat a la beguda nòmada de la llet de dromedari, són moltes, però sobretot redueix el cansament i la set.

El tren de ferro

Vaig arribar a Nouadibhou encuriós per descobrir la bellesa dels paisatges i els racons d'aquesta ciutat fronterera i mestissa de la qual m'havien parlat. Però les infraestructures de transport al país són molt minses; tot just fa un parell d'anys que les dues ciutats més importants del país, Nouadibhou i Nouakchot, estan comunicades per una carretera asfaltada. Per tant, per anar des de l'interior fins a Nouadibou només tenia dues opcions: anar per la pista amb els taxis compartits (amb els que segurament tardaria dos dies) o agafar el tren del ferro des de Choum, ja que un cop al dia un tren hi porta un

vagó per a passatgers. Però el tren ja havia sortit i vaig pujar dalt d'un vagó carregat de minerals. El tren del ferro porta mineral d'una qualitat excepcional des de Zouerate fins al port de Nouadhibou recorrent 700 km de la plana sahariana banyada per dunes i paisatges rocosos que recorden en l'imaginari el que deu ser un paisatge de la lluna. És el tren més llarg i pesat del món, i és un espectacle veure com entre les dunes surt una línia negra: és el tren, amb més de dos-cents vagons que transporten, quatre vegades al dia, el mineral cap el port.

“On y trouve un fortin, un hangar et une baraque de bois pour les équipages de chez nous.”

Antoine de Saint Exupéry

Un altre espectacle que es pot observar des de dalt d'un vagó carregat de mineral són els miratges, sobretot quan sembla que ja arribes i veus el mar, però no és així, encara falten molts quilòmetres per arribar-hi i de sobte els arbres i el mar desapareixen.

Nouadhibou és una ciutat de contrastos, de persones de procedències

EL CEMENTIRI DE VAIXELLS

molt diferents, d'intercanvi i barata, amb sorra pertot arreu, on conviuen l'activitat frenètica de la indústria pesquera i de la manipulació del mineral de ferro amb la parsimònia de la gent del desert; però sobretot és una ciutat que fa olor de mar i on l'Atlàntic et mostra uns paisatges de platges i penya-segats espectaculars.

Però del Port Etienne de Saint Exupéry al Nouadhibou dels anys 30 al Nouadhibou d'avui s'han produït molts canvis: polítics, socials i econòmics. ■

UN DIA DE PESCA DELS IMRAGUENA LES AIGÜES DEL BANC D'ARGUIN

Informació útil. Nouadhibou

■ ■ ■ **Habitants:** 103.000

■ **Clima:** desèrtic, molt sec i càlid. La millor època per a viatjar a Mauritània és, entre setembre i març, quan el clima és més temperat. Temperatura estiu i hivern: hi ha una mitjana de 27° C, que oscil·la dels 37° C a l'octubre als 13° C al gener. Època de pluges: de juliol a setembre.

■ **Roba recomanada:** la roba ha de ser lleugera, de cotó i molt funcional. Ha de ser d'estiu, i cal evitar les barreges amb alt contingut en polièster. Es recomana calçat fresc i còmode. En les nits d'hivern és aconsellable dur una mica d'abric.

■ **Moneda:** La moneda és la Ougiya Mauritània (UM) que no gaudeix de convertibilitat exterior.

■ **Visat:** Els ciutadans espanyols precisen de visat. En cas que es viatgi amb avió, juntament amb el visat, és necessari disposar d'un bitllet de tornada.

■ **Vacunes necessàries:** A més de la vacunació contra la febre groga, hepatitis A i B, i tètanus. És recomanable el tractament antipal·lúdic.

ENGINYERIA D'ORGANITZACIÓ INDUSTRIAL SEMIPRESENCIAL

És el complement ideal, en dos cursos, a la teva formació prèvia d'Arquitectura Tècnica.

No és només una **enginyeria superior**.

Les **eines de gestió** que et proporciona amplien els teus horitzons professionals també a altres sectors.

El **format semipresencial** et permet compatibilitzar els estudis amb la teva activitat professional.

Les activitats formatives es programen tenint en compte que **el teu temps és el recurs més valuós**.

INICIA ELS TEUS ESTUDIS AL FEBRER

UVIC

Universitat de Vic
Escola Politècnica
Superior

PER A MÉS INFORMACIÓ:
Contacta amb el coordinador de la titulació:
juanant.castejon@uvic.cat
o truca al **93 881 55 19**